

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep.
0030 OSLO

Høringsuttalelse - ny forskrift om kvoteordning for melk

Vi viser til Deres brev av 18.11.2010 om høring av ny forskrift for kvoteordningen for melk.

Buskerud har i dag 264 foretak som driver melkeproduksjon på ku og 17 foretak med melkeproduksjon på geit. Noe over halvparten av foretakene befinner seg i Hallingdal. Gjennomsnittlig disponibel kumelkkvote hos foretak som ikke er samdrift, er ca 108 000 l. Buskerud har 28 samdrifter med ei gjennomsnittlig kumelkkvote på 378 000 l. 29 % av kumelkproduksjonen skjer i samdrift. Halvparten av samdriftene produserer på kvote som er lavere enn 400 000 l.

Innledningsvis vil vi uttrykke at det er svært positivt at kvoteordningen for melk nå har fått en helhetlig gjennomgang og at det er foretatt vurderinger i forhold til regelverket for produksjonstilskudd. Forslaget som foreligger inneholder en rekke konkrete forslag til forenklinger av regelverket. Samtidig videreføres det vi mener er viktige prinsipper knyttet til kvoteberegningssystemene, kvotetak og geografiske avgrensninger.

Intensjonen med forslaget er å gi større fleksibilitet for foretakene mht hvordan de ønsker å innrette melkeproduksjonen. Det innebærer bedre muligheter for foretak til å øke produksjonen gjennom enklere regler for innleie av kvote eller samarbeid med andre foretak. Fylkesmannen mener at forslaget vil virke stimulerende på de som ønsker å satse videre. Samtidig vil enklere regler for leie av kvote og samarbeid om produksjon på flere kvoter kunne gjøre det lettere for foretak å avvikle aktiv melkeproduksjon. Forslaget vil med andre ord kunne komme til å bidra til høyere takt i strukturrasjonaliseringen i melkeproduksjonen.

Eksisterende regelverk har krav om at kvota må være aktiv når den eventuelt skal leies bort, selges eller inngå i samdrift. Sovende kvote må først aktiviseres, dvs. at dersom et foretak ønsker å gå inn i samdrift må foretaket først starte opp med melkeproduksjon og produsere på egen kvote i 2 år før det er anledning til å gå inn i samdrift. Bestemmelsen begrenser muligheten til å aktivisere kvota og er en hemsko for ny bruker ved generasjonsskifte og eiendomsoverdragelse i den grad ny bruker ønsker å ta kvota i bruk uten selv å produsere på den. Samtidig har innføringa av muligheten for bortleie av kvote gjort at det mindre aktuelt å la kvota bli sovende. Leveransekravet virker urimelig. Forslaget om å fjerne denne bestemmelsen er bra og vil stimulere til å holde kvotene aktive og gi større fleksibilitet for brukerne mht hvordan de vil innrette melkeproduksjonen.

Det nye forslaget innebærer at det blir lettere å starte opp med melkeproduksjon selv om foretaket ikke har kvote fra før. Fylkesmannen mener at det er sunt for næringa at nyetablerere får slippe til.

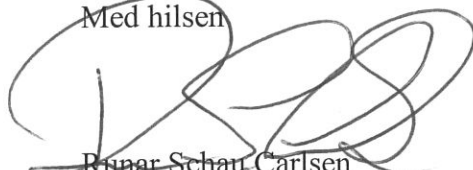
Fleksibiliteten i forhold til å kunne produsere på flere kvoter innebærer at det åpnes for ulike former for samarbeid om melkeproduksjonen. Dersom produksjonen samlet er under 400 000 l, er det ikke krav om at samarbeidet er godkjent av SLF. Slike samarbeidstiltak vil bli underlagt samme regler som "enkeltforetak" i forhold til reglene for produksjonstilskudd. I eksisterende samdrifter som produserer på samlet kvote under 400 000 l vil medlemmene miste de tilskuddsmessige fordelene de har hatt ved separat husdyrproduksjon i eget foretak utenom samdrifta. Det gjelder først og fremst muligheten for separat tilskudd til avløsning og driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon. Fjerning av disse fordelene vil gjøre det lite attraktivt å fortsette i slik samdrift eller å etablere et nytt felles foretak på kvote som er lavere enn 400 000 l. Det er vanskelig å forutse hvordan melkeprodusentene vil tilpasse seg nye regler over tid, men vi tror at foretak som ønsker å samarbeide fortsatt vil gjøre det og vil forsøke å skjule samarbeidet overfor forvaltninga. Alternativet til samarbeid vil for mange være å leie bort eller selge kvota, fordi kostnadene ved å starte opp med melkeproduksjon i separat foretak er for store. Vurderinger av driftsfellesskap er en av de største utfordringene landbruksforvaltninga i kommunene har i dag. SLF forutsetter at kommunen foretar en skjønsmessig helhetsvurdering. Dette er tid- og kompetansekrevene og det kan være behov for å innhente ekstern kompetanse. Mange kommuner har ikke ressurser å avse til dette. Det medfører at slike "fellesforetak" har relativt liten sannsynlighet for å bli oppdaget, og sannsynligheten for at tilskudd vil bli utbetalt i strid med intensjonene vil øke.

I lys av at halvparten av samdriftene i Buskerud produserer på kvote som er lavere enn 400 000 l, mener vi at det ikke bør være noe tak for samarbeidstiltak. For å ta vare på de melkeprodusentene som er i Buskerud bør regelverket for samdrifter fortsette med de fordelene som samdriftene har. Nye samarbeidende foretak bør omfattes av reglene for etablering av samdrift. Samtidig må det innføres mer entydige og mindre skjønnsbaserte regler for å avgjøre om det foreligger driftsfellesskap eller ikke mellom foretak.

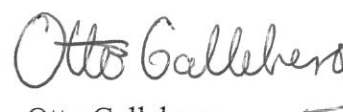
Konklusjon:

- Fylkesmannen slutter seg i hovedtrekk til forslagene.
- Muligheten for å produsere på flere kvoter vil med dagens regelverk for produksjonstilskudd øke arbeidsbelastningen på kommunene.
- Samdrifter med kvote lavere enn 400 000 l bør få beholde de tilskuddsmessige fordelene som de har.

Med hilsen

Runar Schau Carlsen
Ass. fylkesmann

Otto Galleberg
Seniorrådgiver